

Шановний Аркадію Григоровичу!

Відповідно до листа Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи від 18.08.2015 р. № 04-15/12-979 Мінприроди розглянуло Ваші звернення стосовно вирішення екологічних проблем басейну Дніпра, а також звернення учасників громадського заходу, присвяченого Міжнародному дню Дніпра та повідомляє.

Дніпро є головним, а подекуди єдиним джерелом водопостачання великих промислових центрів, зрошувальних систем і сільських населених пунктів півдня та південного сходу України. Водогосподарський комплекс басейну Дніпра потребує значних обсягів води, що задовольняє каскад водосховищ на Дніпрі.

Сумарна площа водного дзеркала каскаду дніпровських водосховищ - 7000 км², із загальним об'ємом - 44 км³, корисним - 18 км³, де заакумульовано майже 70 % водних ресурсів країни.

Дніпровські водосховища використовуються з метою забезпечення водою різних галузей економіки, а саме: водопостачання міст, селищ та сільських населених пунктів, промисловості, сільського господарства; виробництво електроенергії; зрошення земель; промислове рибальство та рибицтво; водотранспортне перевезення; санітарно-екологічні попуски і рекреація; аматорське і спортивне рибальство тощо.

Проте, будівництво та експлуатація каскаду дніпровських водосховищ, поряд з позитивними результатами, створили екологічні проблеми, без вирішення яких неможливе безпечне функціонування екосистеми Дніпра.

Об'єм забруднених стічних вод, який щорічно скидається в басейн Дніпра, складає близько 470 млн м³. За умови спуску водосховищ (повернення в природне русло) концентрація забруднення води в каскаді, яка і зараз місцями перевищує допустимі значення, збільшиться. До того ж, у русло Дніпра після спуску водосховищ почне надходити забруднення з їх нинішнього ложа, де накопичені пестициди, отрутохімікати, хімічні сполуки разом з радіонуклідами, що може призвести до складних екологічних наслідків.

Спуск дніпровських водосховищ обумовить зменшення водоспоживання із басейну Дніпра, що потребуватиме істотного переобладнання і переоснащення систем комунального, промислового і сільськогосподарського водопостачання та може призвести до втрати річкової транспортної магістралі Дніпра. Всі ці заходи пов'язані зі значними фінансовими затратами та потребують наукового обґрунтування, насамперед екологічного.

В Україні прийнято ряд законів, реалізація яких спрямована на покращення стану навколишнього природного середовища. Одним з них є Закон України від 24.05.2012 № 4836-VI «Про затвердження Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року» (далі - Програма).

Реалізація заходів Програми буде вирішуватись шляхом системної реалізації державної політики щодо сталого інноваційно-інвестиційного розвитку водного господарства із залученням ресурсів держави, регіонів та приватного бізнесу і спрямуванням на підвищення ефективності державного управління водними ресурсами, їх використання і охорону. Передбачено вирішення нагальних проблем, які стосуються першочергових заходів екологічного оздоровлення та відновлення річок та водойм, зокрема і екосистеми Дніпра, як основної водної артерії України, забезпечення екологічно безпечних умов життєдіяльності населення, першочергового забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, відновлення зрошуваного землеробства, боротьби зі шкідливою дією вод.

Крім того, відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми

державами-членами, з іншої сторони, розпочато процес адаптації українського законодавства до законодавства Європейського Союзу, зокрема і екологічного, а саме Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2000 року про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики, із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням 2455/2001/ЄС і Директивою 2009/31/ЄС (далі - Водна рамкова директива), реалізація положень якої направлена на досягнення «доброго екологічного стану» водних ресурсів.

Одним із кінцевих результатів впровадження Водної рамкової директиви визначено підготовку планів управління басейнами річок, проведення консультацій з громадськістю та публікація цих планів.

Покращити стан водозбірного басейну Дніпра неможливо без комплексного підходу, який, крім водогосподарських заходів, має містити ряд інших, включаючи переоснащення систем очистки стічних вод, ведення кращих сільськогосподарських практик, обов'язкове проходження екологічної експертизи, дотримання норм чинного законодавства.

З повагою,
в.о. Міністра

С.І.Курикін